LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS

(2013. gada 7. marts)

par kontroles pasākumu piemērošanu 4-metilamfetamīnam

(2013/129/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Lēmumu 2005/387/TI (2005. gada 10. maijs) par informācijas apmaiņu, riska novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām [1] un jo īpaši tā 8. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas iniciatīvu,

tā kā:

(1) Riska novērtējuma ziņojumu par 4-metilamfetamīnu, pamatojoties uz Lēmuma 2005/387/TI 6. pantu, sagatavoja Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra paplašinātās Zinātniskās komitejas īpašā sanāksmē, un Komisija to saņēma 2012. gada 29. novembrī.

(2) 4-metilamfetamīns ir sintētisks ciklā metilēts amfetamīna atvasinājums, ko galvenokārt konfiscē pulvera vai pastas formā amfetamīnu un kofeīnu saturošos paraugos, bet kas bijis pieejams arī tabletēs un šķidrā formā. Tas ir parādījies amfetamīna nelegālajā tirgū, kur to pārdod un lieto kā kontroles pasākumiem pakļauto narkotiku amfetamīnu. Viens ziņojums iesniegts par vielas konstatēšanu produktā, kuru komerciālos nolūkos tirgoja internetā. Galvenais ķīmiskais prekursors 4-metilamfetamīna sintēzei ir 4-metilbenzilmetilketons (4-metil-BMK), ko, visticamāk, tirgo internetā un kuram nav piemērojami kontroles pasākumi saskaņā ar 1988. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti.

(3) Lietotāji ir reti ziņojuši par 4-metilamfetamīna īpašo fizisko ietekmi, jo parasti viņi neapzinās, ka lieto šo vielu. Tomēr daži pieejamie ziņojumi liek domāt, ka šai vielai ir stimulējoša veida ietekme. Nedaudzie pieejamie dati attiecībā uz cilvēkiem liecina, ka 4-metilamfetamīna negatīvā ietekme ietver hipertermiju, hipertoniju, anoreksiju, nelabumu, svīšanu, kuņģa darbības traucējumus, klepu, vemšanu, galvassāpes, sirdsklauves, bezmiegu, paranoju, trauksmes stāvokli un depresiju. Pašreizējie dati nav pietiekami, lai noteiktu šīs vielas relatīvo atkarību izraisošo potenciālu.

(4) Saskaņā ar pieejamiem nedaudzajiem datu avotiem 4-metilamfetamīna akūtais toksiskums ir līdzīgs citu stimulantu akūtajam toksiskumam. Atsevišķi pierādījumi liecina, ka 4-metilamfetamīna kombinācijā ar citām vielām, ieskaitot amfetamīnu un kofeīnu, pastiprināta toksiskuma risks var paaugstināties.

(5) Četrās dalībvalstīs kopā ir ziņots par 21 nāves gadījumu, kur pēcnāves analīžu paraugos konstatēts vai nu tikai 4-metilamfetamīns, vai arī 4-metilamfetamīns kombinācijā ar vienu vai vairākām vielām, it īpaši amfetamīnu. Kaut arī, vadoties no pieejamās informācijas, nav iespējams droši noteikt 4-metilamfetamīna lomu šajos nāves gadījumos, tomēr atsevišķos gadījumos minētā viela bija dominējošā konstatētā narkotika, sasniedzot daudzumu, kas salīdzināms ar daudzumu atsevišķos amfetamīna lietošanas izraisītos nāves gadījumos.

(6) 4-metilamfetamīns ir konstatēts 15 dalībvalstīs, bet viena dalībvalsts ir ziņojusi par šīs vielas ražošanu savā teritorijā. Ar 4-metilamfetamīnu saistīto izplatību ir grūti novērtēt. Informācija par šīs vielas pieprasījumu no lietotāju grupām nav pieejama, un šo vielu netirgo komerciālos nolūkos interneta veikalos.

(7) Pieejamā informācija liecina, ka 4-metilamfetamīnu ražo un izplata tās pašas organizētās noziedzības grupas, kas iesaistītas amfetamīna ražošanā un tirdzniecībā.

(8) 4-metilamfetamīnam nav zināmas, vispāratzītas vai apstiprinātas medicīniskās vērtības vai pielietojuma Savienībā, un nav izsniegta arī tā tirdzniecības atļauja Savienībā. Neskaitot tā izmantošanu kā analītisko atsauces standartu un zinātniskajos pētījumos, nav norāžu, ka to var izmantot jebkādiem citiem likumīgiem mērķiem.

(9) Apvienoto Nāciju Organizācijas sistēmā 4-metilamfetamīns šobrīd netiek un nav ticis izvērtēts. Astoņas dalībvalstis kontrolē šo vielu saskaņā ar narkotiku kontroles tiesību aktiem atbilstīgi savām saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropām vielām. Divas citas dalībvalstis šim produktam savos tiesību aktos piemēro vispārīgu fenetilamīna definīciju, bet viena dalībvalsts to kontrolē saskaņā ar saviem tiesību aktiem zāļu jomā.

[1] OV L 127, 20.5.2005., 32. lpp.

(10) Riska izvērtējuma ziņojums atklāj, ka par 4-metilamfetamīna īpašībām un radītajiem riskiem ir pieejami ierobežoti zinātniski pierādījumi, un norāda, ka ir vajadzīgi turpmāki pētījumi par vispārējiem veselības un sociālajiem riskiem, kas saistīti ar šo vielu. Tomēr pieejamie pierādījumi sniedz pietiekamu pamatojumu, lai 4-metilamfetamīnam piemērotu kontroles pasākumus visā Savienībā. Ņemot vērā to, ka šī viela rada veselības apdraudējuma risku, kas dokumentēts, to atklājot vairākos ziņotos nāves gadījumos, jo īpaši, kad tā lietota kombinācijā ar citām vielām; ka izskata un radītās ietekmes ziņā tā ir ļoti līdzīga amfetamīnam; ka lietotāji var lietot šo vielu, pašiem to nezinot, un ņemot vērā tās ierobežoto medicīnisko vērtību vai pielietojumu, 4-metilamfetamīnam būtu jāpiemēro kontroles pasākumi visā Savienībā.

(11) Tā kā desmit dalībvalstīs 4-metilamfetamīns jau tiek kontrolēts, kontroles pasākumu piemērošana tam visā Savienībā var palīdzēt izvairīties no problēmām pārrobežu tiesībaizsardzībā un tiesu iestāžu sadarbībā.

(12) Kontroles pasākumu piemērošana visā Savienībā var arī palīdzēt novērst to, ka 4-metilamfetamīns kļūst par alternatīvu amfetamīnam nelegālajā narkotiku tirgū,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo jaunajai psihoaktīvajai vielai 4-metilamfetamīnam piemēro kontroles pasākumus visā Savienībā.

2. pants

Dalībvalstis līdz 2014. gada 17. martam veic vajadzīgos pasākumus saskaņā ar saviem tiesību aktiem, lai 4-metilamfetamīnam piemērotu kontroles pasākumus un krimināsodus, kā tas paredzēts dalībvalstu tiesību aktos atbilstīgi to saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropām vielām.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2013. gada 7. martā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
A. SHATTER